

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:934

av **Pia Nilsson (S)**

Resenärernas möjlighet att påverka kollektivtrafiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ge Konsumentverket i uppdrag att främja resenärernas möjlighet att påverka för att uppnå ett ökat kollektivtrafiknyttjande och därmed främja hushållens konsumtion av mer hållbara transporttjänster och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vår största utmaning inför framtiden är hoten mot vår miljö och vårt klimat.

Ansträngningar behöver göras på alla håll för att komma till rätta med de fotavtryck vi sätter för framtiden.

Transporter av såväl personer som gods genererar växthusgaser av stora mått.

Byggandet av stora vägar och partiklar som uppkommer vid användning av dessa gör intrång i vår natur och försämrar vår luftkvalitet. Vi måste helt enkelt bli smartare med våra transportbehov. Det ställer krav på samhällsplanerare, forskning och oss alla.

Många hushåll är idag hänvisade till att lösa sina transportbehov helt själv. Det gäller både i täta som glesa samhällen. Bostäder, förskola och skola, arbetsplatser, butiker för dagligvaror m m hänger ofta inte samman med de linjedragningar trafikmyndigheterna beslutat. För tids vinnande är det därför ofta som vuxna tar bilen, skjutsar barn till förskola eller skola, tar bilen till arbetet, handlar på vägen hem för att sedan hämta barn.

Det behöver göras stora insatser för att ändra på dessa mönster från såväl beslutsfattare, samhällsplanerare som trafikoperatörer.

Gång- och cykeltrafik har de senaste åren fått större utrymme i den regionala planeringen och även lyfts fram som viktig satsning i statsbudgeten. Men avståndet för att gå och cykla brukar röra sig om cirka fem km. Kollektivtrafikens planering behöver också få en mer framskyttande roll för att det dagliga resandets utbud, tillförlitlighet och bekvämlighet ska öka.

Ett smart sätt att göra det är att lyssna på kunderna – resenärerna. Olika resenärsundersökningar genomförs av bland annat de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och Svensk kollektivtrafik – men undersökningarnas resultat visar väldigt lite på att resenärernas synpunkter har beaktats för att få fler nöjda och därmed fler resenärer.

Regeringens mål med konsumentpolitiken – Väl fungerande konsumentmarknader och en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar konsumtion med ställer krav även på framtidens trafikmönster.

Lagen om kollektivtrafik som trädde i kraft 2012 förutsatte att kollektivtrafikföretag och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna skulle få bättre förutsättningar att sätta resenärernas behov i centrum när kollektivtrafiktjänster utformas. Tanken var att genomföra denna goda ansats genom införandet av samråd vid upprättandet av trafikförsörjningsprogram, där även företrädare för kollektivtrafikresenärer skulle ingå.

I de utvärderingar som har gjorts kan dock konstateras att övergången från bil till kollektivtrafik inte vill lyfta och att kollektivtrafikresenärerna inte är mer nöjda med sitt

resande. En anledning kan vara att resenärerna har svårt att lämna fram sina åsikter – bli lyssnade på när beslut ska tas om kollektivtrafikplanering.

Det finns ännu ingen resenärsorganisation, likt Passagerpulsen i Danmark, i vårt land som kan utföra egna undersökningar, anställa egna experter och i samråden framföra relevanta synpunkter från kollektivtrafikens konsumenter.

Regeringen betonar i utgiftsområde 22 under Åtgärder för ökat resande med kollektivtrafik, vikten av att staten bidrar aktivt till att förbättra förutsättningarna för personer att resa med kollektivtrafiken och att behov av att återkomma med ytterligare satsningar på transportinfrastruktur, förbättringar av regelverk och främjande av hållbar och god samhällsplanering framöver.

Det är angeläget att konsumentpolitiken också speglar detta och att resenärerna ges möjligheter att själva formulera sina behov av en god kollektivtrafik för alla i hela landet.

Pia Nilsson (S)